

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unŷ anŷ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anŷ 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ XLIX.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŷ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Sortaeri nefrancoate nu se primescŷ. — Manuscripte nu se retrămitŷ.

N° 211.

Sâmbătă, 20 Septemvre (2 Octomvre.)

1886.

NOU ABONAMENTŪ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Octomvre 1886 st. v., se va începe unŷ non abonamentŷ, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai fŷiei nŷtre.

Prefulŷ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ șese „ 6 „

„ unŷ anŷ 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„ șese „ 20 „

„ unŷ anŷ 40 „

Abonarea se pŷte face mai ușorŷ și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŷ numărulŷ fășiei sub care au primitŷ țiarulŷ.

Domnii ce se vorŷ abonă din nou se binevoescŷ a scrie adresa lămuritŷ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovŷ, 19 Septemvre 1886.

Camera deputaților din Pesta avŷ în cele din urmă satisfacțiunea de-a auzi și rĕspunsulŷ ministrului-președinte la interpelările fulminante ce i s'au adresatŷ de cĕtră corifeii opozițiunii în cestiunea bulgară.

Multŷ au trebuitŷ sĕ aștepte reprezentanții Maghiarilorŷ, cei „profundŷ iritați și îngrijați“ din cauza „fatalelorŷ evenimente“, ce se petrecŷ de-o bucată de vreme în Bulgaria, ca sĕ audă dela d-lŷ Tisza: cĕ tractatulŷ dela Berlinŷ este încă în vigŷore, „deși a fostŷ mai de multe ori violatŷ“; cĕ Austro-Ungaria ține morțișulŷ la acestŷ tractatŷ, pe care ați puterile mari nu-lŷ mai respectă; cĕ orice schimbare s'ar face în țĕrile balcanice trebuie sĕ se facă în înțelegere cu puterile semnatare ale tractatului de Berlinŷ; cĕ alianța cu Germania există mai departe pe basa cea vechiă; cĕ relațiunile cu celelalte puteri suntŷ neschimbate; cĕ ministrulŷ de externe Kalnoky n'a sciutŷ de mai înainte nimicŷ de planulŷ detronării prințului Alexandru și în fine cĕ nu există nici o convențiune între Austro-Ungaria și Rusia privitoare la vreo împărțire a sferei de putere a acestorŷ douĕ împĕrății în peninsula balcanică.

Maioritatea dietei din Peșta, urmândŷ chiamării sale speciale, a aplaudatŷ din rĕsputeri acestŷ discursŷ „epocalŷ“ alŷ d-lui Tisza, luândŷ la cunoșcință, cĕ politica monarhiei austro-ungare se învĕrtesce totŷ în cerculŷ de mai nainte, rădīmându-se pe unŷ tractatŷ, din care țĕ cu țĕ se rupe cĕte unŷ petecŷ.

Va sĕ țĕică ministrulŷ-președinte ungurescŷ ne asigură, cĕ monarhia nŷtră rĕmĕne nemișcată în pozițiunea ei de mai înainte, pe cĕnd noi vedemŷ cu ochii, cĕ celelalte puteri și-au schimbatŷ frontulŷ. Domnii Kalnoky-Tisza declară, cĕ ei țĕinŷ morțișulŷ la tractatulŷ de Berlinŷ, cĕnd veditŷ este, cĕ Germania a pĕrăsitŷ acestŷ tractatŷ, dĕndu-se pe partea Rusiei și favorisĕndu-o a-șl cĕștiga o influință în Bulgaria, care era prevĕdută în tractulŷ de San-Stefano, niciodată însă în tractulŷ de Berlinŷ.

Totŷ ce pare a fi nou în rĕspunsulŷ d-lui Tisza este numai asigurarea, cĕ Austro-Ungaria favorisĕză nisuiņtele de independență ale popŷrelorŷ din Balcani, cĕ nu mai vrea sĕ facă nouĕ cuceriri în Orientŷ și cĕ este decisă a împiedeca stabilirea protectoratului ori-cărei puteri străine asupra statelorŷ balcanice.

Fŷrte frumosŷ! Dĕr ne luămŷ voia a înțreba: nu este chiar protectoratulŷ asupra Bulgariei, pe care voiesce sĕ și-lŷ validiteze acum

Rusia? Ce însemnĕză discursurile și notele lungi pline de sfaturi poruncitoare ale agentului Rusiei din Sofia, Kaulbars, dĕcă nu dictatura rusescă?

Și cum vine, cĕ Germania, cu care — după cum asigură d. Tisza — monarhia nŷtră continuă a sta în alianță „pe basa cea vechiă“, nu numai cĕ nu întreprinde nimicŷ de a împiedeca protectoratulŷ Rușilorŷ asupra Bulgariei, dĕr încă le dă mĕnă de ajutorŷ, ca sĕ și-lŷ pŷtă aduce la valŷore practică?

Aici e totulŷ. Despre punctulŷ delicatŷ alŷ atitudinii Germaniei Tisza nu ne-a datŷ nici măcarŷ cea mai mică deslușire și de aceea vomŷ țĕice, cĕ acestŷ punctŷ este punctulŷ celŷ negru alŷ politicii esteriŷre austro-ungare.

Conformŷ declarărilorŷ ministrului - președinte nu există nici unŷ pericolŷ încă pentru monarhia în afară. Ei bine, cĕnd va sosi pericolulŷ? Cĕnd trupele rusesci vorŷ întra în Sofia?

Mărturisimŷ, cĕ rĕspunsulŷ d-lui Tisza așă cum ni s'a comunicatŷ, ca estrasŷ, de biroulŷ telegraficŷ, face asupră-ne impresiunea, cĕ d-lŷ Kalnoky cu politica sa a întratŷ într'o înfundătură, de unde nu mai pŷte eși. Accentuarea deosebită a tractatului de Berlinŷ în aceste momente dovedesce, cĕ înțelegerea dintre cele trei împĕrății departe de a mai fi perfectă, nu există de locŷ în cestiunea bulgară. Austro-Ungaria pare a fi în neputință de a striga astăđi unŷ veto Rusiei, ĕr d-nii Kalnoky-Tisza ne mĕngăie cu speranțe de desvoltarea independentă a popŷorelorŷ balcanice și cu asigurarea, cĕ vorŷ împiedeca realizarea protectoratului rusescŷ asupra Bulgariei.

Diplomația nŷtră pare a voi sĕ spargă o ușă, cĕnd ea e deschisă. Protectoratulŷ rusŷ s'a pusŷ în lucrare de faptŷ și tocmai de aceea trebuie sĕ fimŷ neliniștiți de rĕspunsulŷ d-lui Tisza, cĕci ne dovedesce, cĕ Austro-Ungaria nu se bucură nici măcarŷ de sprijinulŷ Germaniei, cĕnd e vorba de a-lŷ împiedeca.

Granița de ostă a Franciei.

Sub titlulŷ „Cavaleria nŷtră la granița de Ostă“ „XIX Sיעle“, în scopulŷ d'a dovedi cĕ granița de Ostă a Franciei este bine păzită, face tabloulŷ trupelorŷ disponibile în orice momentŷ la acestŷ punctŷ. În specialŷ suntŷ înșirate tŷte regimentele de cavaleriă, cu stațiunile și depozitele lorŷ, precum și bataliŷnele de vĕnători și cele șĕpte baterii cĕlărețe. În totalŷ, fără d'a mai socoti trupele din corpulŷ alŷ 6-lea și alŷ 7-lea, granița de ostă a Franciei este apĕrată de 10 bataliŷne de vĕnători, 90 de escadrŷne de cavaleriă, dintre carŷ 16 de cuirasieri, 24 de dragoni, 20 de vĕnători cĕlăreți, 12 de husari, 18 escadrŷne de depositŷ și șĕpte baterii de artileriă cĕlăreță. „De aceea este o copilăriă, observă „XIX Sיעle“, d'a crede cĕ o agresiune neașteptată ar putea găsi trupele nŷtre în neputință d'a apĕra granița și d'a asigura mobilizarea.“

Pressa și crisa bulgară.

„Times“ interpretĕndŷ pasagiulŷ din mesagiulŷ englesŷ privitorŷ la Bulgaria, țĕice cĕ nici o putere nu va interveni, spre a împiedeca rusificarea Bulgariei, care acum se îndeplinesce repede și în liniște. Dĕcă Rusia va isbuti sĕ se stabilescă la Sudulŷ Dunărei, nu va fi nimenea altulŷ de vină decĕtŷ Turcia. Acĕsta totĕduna a refusatŷ d'a primi rolulŷ de organizatorŷ principalŷ în statele balcanice. Acĕstă misiune a luatŷ o Rusia asupră-șl, bine înțelesŷ în propriulŷ sĕu interesŷ. Este cĕtŷ se pŷte de greu pentru alte națiuni d'a se amesteca în aceste lucruri, chiarŷ dĕcă ar voi. Europa nu pŷte procede altfelŷ în fața faptului, cĕ imperiulŷ otamanŷ nu se mai pŷte consolida, pentrucă sĕ servĕscă ca unŷ țĕidŷ de apĕrare contra agresiunii rusesci.

Tinerimea nŷtră academică.

Dintre Carpați, Septemvre 1886.

Sub acestŷ titlu în Nr. 198 alŷ prețuitei „Gazete“ din a. c. unŷ ore care b însemnatŷ într'unŷ articolŷ, face unele descoperiri referitoare la purtarea și activitatea studenților nŷtri academici, precum și la modulŷ cum societățile acestora urmĕză pentru ajungerea scopului lorŷ. Se vede cĕ scriitorulŷ susŷ numitulŷ articolŷ a fostŷ bineșorŷ introdusŷ întru cunoșcerea vieții, atĕtŷ sociale, cĕtŷ și literare a tinerilorŷ nŷtri academici și pe lângă aceea, cĕ păstrează interesŷ pentru progresulŷ acestorŷ tineri, ceea ce ar trebui sĕ fiă însușirea fiăcărui Românŷ.

Intr'adevĕrŷ, tinerimea nŷtră este cea mai înaltă speranță a istoriei nŷtre naționale, este continuarea viuă a trecutului nostru, este oglinda viitorului pentru poporulŷ din care face parte. — Oh! dĕcă s'ar cunoșce pe sine fiăcare tinerŷ românŷ de atare, dĕcă ar sci totŷ insulŷ care este marea sa chiamare, aici în mijloculŷ atĕtorŷ alte popŷore, pentru poporulŷ sĕu și națiunea pĕrințilorŷ sĕi! Ferice de acea națiune, care are atarŷ fi ce sciŷ sĕ o cunoșcă! Ferice de acĕlŷ poporŷ, ce are astfelŷ de membri carŷ sciŷ sĕ-lŷ prețuĕscă! Cu toții, tineri și bĕtrĕni, junŷ și bărbați suntemŷ fi națiunii mame, cu toții membrii poporului nostru. Cu toții fără deosebire avemŷ prima și cea mai sĕntă datoriă față de națiunea și poporulŷ nostru.

În specialŷ însă junilorŷ romĕni nu le este ertatŷ sĕ uite nici unŷ momentŷ cĕ ei suntŷ flŷorea și fala națiunii lorŷ și ca atarŷ intotĕduna sĕ fiă la culmea demnității, nu le este iertatŷ sĕ uite nici odată, cĕ ei suntŷ reprezentanții poporului în prezente, ĕr contribuțiunea și activitatea lorŷ pentru națiune, viitorulŷ acesteia. Dĕcă fi mai tineri ai națiunii romĕne vorŷ avea intotĕduna înaintea ochilorŷ și în cugetulŷ lorŷ acestea, atunci sĕ fiă siguri, cĕ încă nici cĕruntețea nu va fi ornatŷ demna lorŷ frunte și mama lorŷ națiune de prĕ puținŷ, dĕcă nu chiar de nimicŷ, va mai avĕ lipsă ca sĕ ajungă la scopulŷ sĕu.

Este frumosŷ a conveni cu unŷ june românŷ, e plăcutŷ a întra cu elŷ într'o conversațiune sciințifică în care cu atĕta facilitate trece din unŷ ramŷ alŷ sciinței într'altulŷ dĕndu-țĕ, dĕră modestŷ, deslușiri în multe și neîntĕrziĕndŷ a te ruga în alte. Nu sci însă cum te simți cĕnd amintindŷ de istoria și trecutulŷ străbunilorŷ sĕi, aprŷpe emuționatŷ și cu lacrimile în ochi îți vorbesce cu atĕta durere de starea miserabilă și suferințele de astăđi ale poporului, din care face parte. Atunci, oh! atunci, îți țĕic, dĕcă ar fi toți tinerii nŷtri așă și dĕcă toți ar simți și ar face precum se pare! Și curmĕndŷ vorba apoi, îți țĕic: la revedere amici! Propunĕndu-țĕ a-lŷ și avea de amicŷ.

Și fără indoială tinerimea romĕnă se pŷte fĕli cu astfelŷ de membri; dĕră, după cum bine observă d-lŷ b, în împregiurările în carŷ ne aflămŷ, ea încă nu a pututŷ sĕ se scutĕscă pe deplinŷ de unele rele influențe.

D-lŷ autorŷ alŷ articolului amintitŷ face durerŷosa observațiune, cĕ între tinerii nŷtri academici există diferențe de idei și sentimente, țĕicemŷ durerŷosa observațiune, pentrucă de sigurŷ ideile și sentimentele unora nu suntŷ în conformitate cu scopulŷ ce se cere sĕ-lŷ urmĕrĕscă tinerii nŷtri. Ca causă a acestorŷ diferențe se aduce împregiurarea, cĕ unii tineri au studiatŷ în scŷole romĕnesci, ĕră alții în scŷole străine, scŷole unguresci. Trebuie sĕ ne alĕturămŷ și noi lângă d-lŷ b și din experiență sĕ spunemŷ, deși în contra țĕicĕlei „în luptă se oțelește soldatulŷ“, cĕ unii dintre soldații nŷtri — cĕci așă trebuie sĕ-i numescŷ — dintre tinerii nŷtri studenți, nu numai cĕ nu se oțelescŷ, ba încă se imŷiă în luptele de tŷte țĕilele cu inimiții națiunii lorŷ. țĕicemŷ tinerii nŷtri studenți, carŷ studiază în scŷole străine, scŷole unguresci. Nu voui spune casulŷ, cĕnd unŷ june academicŷ absolutŷ de unŷ gimnasiu ungurescŷ disputa și încă chiarŷ cu pĕrintele sĕu, pretinđĕndŷ ca acesta sĕ se supună, fără a țĕice o vorbă, ordinelorŷ asupratorilorŷ nŷtri. ĕcă dĕră influința străină asupra spiritului tinerilorŷ nŷtri și de aci apoi consecuentă diversitate de idei și sentimente. Din fericire însă nu toți cĕți absolvĕză gimnasiile la străinŷ se numĕră în rĕndulŷ celui de ma;

susă. Și acestora apoi laudă și respectul din partea fraților lor. Pre acei rătăciți din turma sa, tinerimea română se cere să-i întorcă, să le arate calea adevărată, ca nu pentru cei puțin vina să cadă asupra tuturor.

D-lă b ne spune că progresul literar al societăților tinerilor noștri academici pre mulți nu-i mulțamește; cu deosebire constată lipsa de interes a tinerilor noștri academici față de istoria noastră națională.

Auțiți tineri români academici! Națiunea vă cunoșce lucrările voștre, ține în evidență activitatea voastră pentru ea, vă face răspunzători.

Nu uitați, tinerii noștri, că voi v-ați fundat societăți literare pentru scopuri înalte și nobile, de cultură, era pentru susținerea și prosperarea acelor, ați apelat la spriginul națiunii, la alți poporul român. Fruntașii națiunii voștre au răspuns întotdeauna cu căldură la apelul vostru, întotdeauna au îmbrățișat cauza voastră pentru ca și voi apoi să îmbrățișați cauza poporului vostru. Pentru că fiecare știă, că nu este demn a se numi Român, decât nu ajută scopului românesc. Pentru fiecare Român adevărat vederea unei liste de contribuții în favorul vostru, al societăților voștre, a fost și este un motiv de bucurie și satisfacție. Și cum se și poate altfel când fiecare știă, că dă unor societăți cu scopuri mărețe culturale. De aceea toți Românii, întotdeauna cu bucurie au dat și dau sprijinul lor pentru interesul vostru. Luați dară bine aminte și satisfaceți pretensiunilor națiunii voștre!

Cu durere aflăm în articolul d-lui b o eroră și mai gravă ce se dăce că s'a putut comite de tinerii noștri. Ore după cum ne spune d-lă b se se fi lăncădit tinerii noștri întru atăta, se se fi coborât până la un grad atât de inferior, încât să nu se mai potă prezenta nici în societate ca tineri români? încât să mai preferescă limba și datinele străine, pe celea maghiare, limbei și datinelor române? Nu! nu e adevărat! nu se poate crede!*) este cu neputință ca junii români conșcii de trecutul ginei lor, de prezentul și viitorul lor, conșcii chiar de ei înșiși, să se dejosescă întru atăta. Unul ce poate face astfel de faptă nu e Român, nu poate fi Român, este străin!

Să credem că tinerii noștri ne vor arăta prin fapte adevărul și dăce noi.

„S'a scris de-o vreme câte ceva și s'a vorbit mult de spiritul de care este cuprinsă tinerimea noastră dela școlile mai înalte, începe d-lă b articolul său; prea bine ar fi însă, câtă mai des și câtă mai mult să se scriă despre acești tineri și societățile lor, și atunci când pierd calea adevărată să se facă atenție.

Sperăm firmă, că tinerii noștri academici își vor însemna și vor ține bine în minte, că națiunea lor mereu privește la dăncii și nu lasă un moment din vedere contribuțiunea și activitatea, ce ei o depun ca sacrificiu pe altarul ei și că pentru orice neinteresare și neîndeplinire a santei datorii față de națiune, ea îi face răspunzători înaintea lumii și a lui Dumnezeu.

„Tinerimea noastră este continuarea viată a trecutului nostru; am dori să fiă o continuare strălucită și nu ne îndoiim că va da totdeauna dovezi că a pricepută cămărea sa românească! Așa finesește d-lă b articolul său; noi vom dăce repedind:

Tinerilor români academici! Nu uitați că voi sunteți speranța națiunii voștre, voi viitorul ei; dela activitatea și abnegațiunea voastră depinde fericirea și gloria poporului român. Nu uitați că pentru toate faptele voștre, națiunea întregă vă trage la răspundere!

Din nenorocire s'a întâmplat în Pesta. — Red.

Aduceți-vă aminte de cămărea voastră ca Români, lucrăți în conformitate cu această cămărea și atunci sunteți fericiți, căci fericit va fi națiunea voastră românească.

SCRILE DILEI.

Trei generali din armata comună și amândoi colonelii garnisonei din Brașov, în frunte cu comandantul general al Transilvaniei, br. *Schönfeld*, au plecat Marți la Sinaia, cum se vorbește, în misiune specială.

—x—

În unele cercuri, care pretind a fi bine informate, se șoptesc în taină, că *frățietatea între Unguri și Sași*, despre care s'a făcut atăta vorbă în timpul din urmă, se va zămisli prin numirea unui „comite al Sasilor” și fișpan al Ungurilor, ales pe sprâncenă din sinul celor mai aprigi naționaliști de ați ai Sasilor. Se crede adecă, că d-lă Tisza ar fi pus ochiul — pe nimenia altul decât pe d-lă deputat *Adolf Zay*, despre care se dăce că ajunsese a fi rival cu el în dialectica parlamentară. Cel mai bun și „generos” mod d'a se scăpa de un asemenea rival ar fi fără îndoială acela, de a-l numi comes al Sasilor. S'a observat că la constituirea biuroului camerei deputaților, d-lui Zay i s'a făcută rara și deosebită onore d'a fi ales în postul de încredere al unui secretar dietal. Acesta se dăce că a fost primul pas. De aicea d-lă Tisza își va lua și el încrederea de a-l numi într'un post mai înalt din vr'un minister. Acesta va fi a doua stație. A treia va fi, prefectura din Sibiu. Tote acestea însă numai se vorbește. Dér de unde nu e foc, nu e fum. Cine știă decât debutul d-lui Zay cu toastele sale „patriotice” dela serbările Sasilor din Brașov și fraternisările d-sale cu cei din Clușiu n'au fost prelușul metamorfozei de care se șoptesc în taină

—x—

Răspunsul ce l'a dat ministrul Tisza la interpelațiunile ce i s'au adresat în cameră a fost stabilit mai întâi într'o conferință ce a avut-o cu Kalnoky. Și nici nu se putea altfel, când d-lă Tisza nu știă nimic de se petrece în lumea diplomatică; el are vreme să se ocupe numai cu luarea de măsură contra sobolilor.

—x—

În cercurile judecătorești din Pesta se vorbește, că în sesiunea acesta a dietei ungurești se va prezenta un proiect de lege, prin care se desființază instituțiunea judecilor suplenți la tabla r.

—x—

Ni se comunică din Năsăud că d-lui *Corneliu Popu Păcuraru* îi s'a interzis de către organele ungurești sfîntirea odăii în care se află ca deținut politic. Credincios legii nemului său, fostul redactor al „Tribunei” n'a întrelăsat să invite pe preotul concernat ca să-i săvârșescă sfîntirea după prescrierile rituale românești. Judele de ocol a aflat însă de cuvîntă a-i refusa această mângăere; nu ne îndoiim că se va dăce érași: din considerațiune către „idea de stat”, pe care crucea poporului românesc o periclitază.

—x—

Despre *limba ungurească* dăce diarul unguresc din Clușiu „Ellenzék”, că e de mult știut și cunoscut înaintea publicului unguresc, că de nimenia și prin nimic nu este mai stricată ca tocmai prin ordinațiunile oficiose ministeriale. Si mai mult însă se scandalizează „Ellenzék” de baronul Fejérvári Geza, ministrul afacerilor de honveți, despre care dăce că e „scandală”

câtă de rău știă vorbi limba ungurească. Deasemenea „Bud. Hir.” susține într'un violent articol, că mai multe greșeli în contra gramaticii ungurești le comite br. Fehérvári, actualul ministru de honveți, și citează din scrierile și ordinațiunile lui date încă până era secretar de stat, mai multe propoziții, prin care voește se constată la dăncul o mare ignoranță limbistică și gramaticală. — Pote fi, dér precum se dăce e cel puțin bun specialist în resortul său. Nu totu așa se potă lauda colegii săi, cari știă bine gramatica ungurească, dér nu știă ce să începă cu administrația, cu finanțele, cu justiția, cu comerțul etc.

—x—

Diarele din Bucuresci au publicat șcirea, că în Brașov ar fi coleră. Șcirea e falsă și se datorește diarul local „Kronstädter-Zeitung”, care publica buletin despre mersul colerei, fără să amintescă însă de Pesta. Colegii noștri dela „Kr. Ztg.” se espun, mergend în excursiune până la Sinaia, a fi stropiți și afumați câteva minute, precum se întâmplă deja cu călătorii ce trec pe la Predeal și pe la Véciorova. Câtă pentru șcirea, că ar fi carantină la Predeal, nu se adevărește.

—x—

„României” i se scrie din Brașov, că aci ar fi sosit doi generali și șese coloneli austriaci, cari dăncu fac excursiuni pe după munții Brașovului.

—x—

Cu diua de 1 Octomvre mersul *trenurilor* e modificat astfel: trenul de persoane pleacă din Brașov spre Pesta la 7 ore 47 minute sera, trenul mixt la 4 ore și 16 minute dimineața; în Brașov sosesc dela Pesta trenul de persoane la 9 ore și 21 minute dimineața, trenul mixt la 9 ore 15 minute sera. Mersul trenurilor dela Brașov la Bucuresci și dela Bucuresci la Brașov rămâne totu ca până aci, ér trenul accelerat se suspendă dela 31 Octomvre.

—x—

În *Kezdi-Ozörheiu* bântue în mare măsură bóla egiptenă de ochi.

—x—

Acum câteva zile s'a întâmplat în *Cinci-Biserici* casul, că într'o societate în care s'a vorbit despre afacerea Janski, sublocotenentul în rezervă și vice-notarul Iohann *Herbert* s'a exprimat în fața sublocotenentului *Christen* în mod ofensator pentru armata comună. Subloc. *Christen* făcú arătare contra lui *Herbert* și judecată de un consiliu de onore fu condamnat la pierderea rangului de oficer. Sentința fu întărită de ministrul de război.

—x—

În *Bod* s'a închis clasa 1 și 2 a școlii evanghelice din cauza ivirii pojarului.

—x—

Se împletesc numărul coditelor „patriotice”. Așa „Ellenzék” își sare din țîșni de bucurie, că în *Reghin* s'așescă va apărea codița „Havasajja”, ale cărei tendințe au să fiă sprijinite și de unii Sași.

Mărețul scop al „Asociațiunii Transilvane.”

Disertațiune cetită prin *Vasilie Popu Chechișianul*, preotul Poputelecului, cu ocașiunea adunării despărț. XII-a al „Assoc. Transilvane.” ținută la 1 Aug. în Ciachi-Gârbou.

(Urmare).

Alătura și paralel cu cultivarea științelor trebuie să cultivăm și agricultura, industria și comerțul, fiind-

FOILETONU.

Cuvântul latină ca cuvânt de batjocură și de injuriă în limba poporului român.

(Fine.)

Apunend din cartea ginților și poporul dac și stingend-se și cea din urmă familia dacă, — poporul roman, venind peste dăncul furtun negre și înfricoșate dela bătrânul Orient, încât și divul Aurelian se spăriase de aceste furtuni — și desbrăcându se de sublima cultură romană multă puțin, el a uitat cu încetul numele și originea sa din imperiul roman, — deși acest nume și origine până ați stau ascunse în modul său de trai și ocupațiune (lucru), în port, datini, credință, cântece, jocuri, fisionomie și ținută, curaj și inimă limbă și ton; așa câtă chiar de și-ar perde România limba lor, ce nu e nici posibil, nici creșibil, calitățile lor psihice și fizice enumerate ar striga și i-ar arăta lumii de Roman.

Scimă pré bine că Românii din aceste țări au trăit și trăiesc și ați împreună cu alte nămurii, unele diferite de dăncii, decât cauți chiar la trupina indo-europenă, ca ceriul de pământ. Dér scimă și aceea, că indiviți singuratici din poporul român se cêrtă din fatalitate și întâmplare cu indiviți singuratici din poporele conlocuitoare. Elu de multe ori dăce acestora *latină*, dér

sub însemnarea de: venitură, de altă lege, păgân. Și de unde acesta? De sigur că din acel timp, când în aceste țări veniseră Goții, Hunii, Avarii, Tătarii ș. a. și când cuvântul „latină” sub însemnarea de „străin” usuat de Daci era pré viu în sufletul și viața lor, căci putem presupune că nu de mult s'ar fi stins Dacii cu totul înainte de invasiunea Barbarilor. Ecă déră că Românii au luat arma dela Daci, și au întins-o asupra altor popore, fără de a ști că cu acea armă se taiă pre sine.

Vă să dăce Românii, uitând însemnătatea de rasă și gen a cuvântului *latină* și înțelegend-l sub însemnarea de străin, păgân, venetic, s'au folosit de acest cuvânt pentru a apostrofa cu el pre alții, ce nu erau de legea și neamul lor. Și fiindcă poporul român a fost mai vechiu în aceste țări ér Goții, Hunii, Slavii, Iudeii, Ungurii și Sasii au venit după aceea, aceștia toți au fost „veniți” și prin urmare în limbajul Românului ei au fost *latină* pr. a fost Românul *latină* (deși pe drept) în limbajul Dacului, — care cuvânt (latină) Românul în timpurile întunecose venite peste ochii lui, l'a conservat în limbajul său, dér nu sub propria însemnare, ci sub însemnarea de: străin, venit, de altă neam, de altă lege, de altă limbă etc.

Cumcă poporul dac a dăncu Romanilor, ce pre atunci erau „veniți” în aceste țări, „latină” în lim-

bagiul său de injuriă și batjocură în însemnarea de „străin” „venetic”, neîndreptățesc și experiența istorică precum și natura diverselor popore. Fiecare popor e mândru de numele și de neamul său și cugetă că nume mai mândru și mai frumos ca al lui nu există. D. e. Românul dăce: „Câtă e țera de-alungu nu-i voinic ca Romanu! Ungurul: „Nu e țera mai frumoasă, decât țera Ungurească (Extra Hungariam non est vita, si est vita non est ita!) și érași: magyar élet, magyar jog, magyar ebéd. Germanul: der deutsche Mann ist allein Mann. Elinul antic dăce Persului „barbaros”, ér Latinul dăce Grecului „graicos” în înțelesul de „perfid”, lăudăros etc. *) A fost destul ca Dacul să dăce

*) Multe popore au numirile atătu după calitățile locului și climei de unde „ab antiquo” derivă, câtă și după calitățile și însușirile lor psihice precum și după cele corporale. D. e. Hebreu semnifică venit de cea parte. Cuvântul „Deutsche” derivă dela cuvântul thiuda seu diot, ce semnifică „pădure cu omeni”, de unde thiudisc, și de aci „deutsche.” Slavonul dăce Germanului; „Nemeta”, dela cuvântul „nemoi”, ce semnifică: „mută i. e. flegmatic, tăcut. Ung. „ur”, semnifică „locuitor lângă apă” pentru că acest popor avea corturile lângă apă, ér în limba sanscrită „Ung” semnifică „apă”. Românul a dăncu Elinului: „Graicos” în însemnarea de lăudăros, perfid, pentru calitățile naturii sale psihice. Grecul din contră a luat numele de „Roman” (Romy) în însemnarea de „tare”, „puternic”, pentru calitățile corporale, ce le-a observat Grecul la poporul roman,

ca știința aplicată la aceste trei ramuri de activitate, este una din manifestările, cu care se poate fali seculului nostru.

După un trecut așa trist al poporului nostru trebuie să fim pătrunși toți Românii de adevărul ne-restornabil, că pe lângă cultura spirituală, fără prosperitate economică nu putem conta la un viitor strălucit, și că viitorul nostru este în cea mai strânsă legătură cu dezvoltarea economică a poporului român în special și a patriei noastre preste tot.

Mulțămii lui Dumnezeu, poporul român nu este dintre acele popoare, care fug de progres, ci din contră el este însuflețit de același zel ca și ori care altă popor să voiescă a se desvolta și a merge pe calea civilizației. Toți suntem pătrunși de idea, că precum în direcțiunea economică așa și în cea socială, poporul nostru are rolul său de îndeplinit și dela acesta îndeplinire nu se poate subtrage un popor inteligent, activ și dotat cu toate însușirile ce caracterizează popoarele cu viitor.

Sunt convinsu prea deplin, că dela mare până la mică vom fi pătrunși de idea, că: îmbunătățirea agriculturii, creațiunea unei industrii potrivite cu trebuințele noastre și cu împrejurările în care ne aflăm, îmbunătățirea comerțului, acestea sunt lucrările, care de acum înainte trebuie să preocupe pe toți fi poporului român.

Poporul nostru datorează agriculturii nu numai starea sa materială ci și existența și calitățile sale cele mai prețioase pentru a pute fi un bun cetățean. Scruțările științifice ale erudiților constată, că agricultura a fost și este până astăzi considerată ca ocupațiunea cea mai proprie nu numai pentru prosperitatea materială, dăru și pentru dezvoltarea morală, pentru păstrarea și întărirea spiritului de familie și a bunelor moravuri, și prin urmare pe dreptul fericesce și bătrânul Orașu pe cel ce „paterna rura bobus exercet suis” adică pe cel ce își lucrăză moșia parintescă cu boii săi.

Industria e un mijloc puternic pentru îmbogățirea unu popor. Toate popoarele care au industria înaintată, se bucură totdeauna și de bună stare materială și fiindcă existența industriei la un popor presupune un grad înaintat de cultură înflorirea industriei face să progreseze și cultura spirituală a celui popor. Afară de acesta industrie, care constă parte în consumarea, parte în prelucrarea produselor agriculturii — face să prospereze poporul și să-și amelioreze agricultura și tocmai pentru aceea avându în vedere cuvintele marelui francez Thiers: „Vom lua revansul nostru nu cu armele, ci prin lucru și prin spiritul creator al industriei” interesele noastre prezente ca și cele viitoare ne îndatorăză a ne pune toate puterile pentru a înainta și în industrie, fiindcă economia poporului nostru va fi temelnică numai atunci, când între agricultură și industrie va exista cea mai strânsă legătură. — A ve o industrie mare, e o problemă grea. Acel viitor strălucit, când generațiunile viitoare române la expozițiunile universale vor atrage admirațiunea lumii prin starea înflorită a manufacturilor sale, nu se vede a fi aproape; însă dibăcia Românului e proverbială și între împrejurări favorabile, avându voință firmă și zăcându-i la inimă interesele sale economice, în câteva decenii poate să ajungă la un grad înalt industrial.

Inteligența și dibăcia industrială a poporului român s'a manifestat în mod strălucit cu ocaziunea expozițiunilor arangiate de ilustrii conducători ai „Asociațiunilor Transilvane” în anii 1862 și 1879. Aceste expozițiuni, admirate și de străini, ni-au dat dovadă, că dacă pentru vitregimea timpurilor ne lipsesc industria cea mare, cel puțin avem industria cea mică, mai toate meseriile, cari produc obiecte de prima necesitate. Aceste expozițiuni au convins lumea, că poporul nostru român are capacitate profesională și e înzestrat cu toate însușirile, ce conduc la un viitor strălucit.

Comerțul, sau neguțătoria de asemenea este un mijloc prin care un popor ajunge la prosperitate materială. Comerțul mijlocește ca produsele de care nu are lipsă agricultorul, precum și produsele industriei prin vânzare și cumpărare devin în posesiunea celor care au lipsă de ele. Prin comerț crește valoarea pro-

Romanului „latină”, pentru că se-i dă: Venitură, străin, adunătură etc; bunăoară cum se întâmplă și azi, că în loc de a întâmpina pe un individ, ce face parte din altă națiune, cu vre-un cuvânt de batjocură, ajunge să-l întâmpini cu numele colectiv-național al poporului, căru aparține. Scriitorul acestor șire a vădută odată cum un Sasu s'a mâniaț focu pre un Român, pentru că Românul i-a strigat: Jupâne Sasule, feri (feresc) din drum! în loc să-i fi strigat: jupâne Ghirău sau Hanți!

Oricare din aceste trei supozițiuni ale noastre ar fi drepte sau nedrepte, una însă e dreptă, că dacă Românul folosesc cuvântul „latină” în limbajul său de batjocură pentru a înțelege vorba: străin, de altă lege, de altă sânge sau venitură, d. e. cu referință la Jidovi, cărora Românul în al său limbaj, când are cu ei certă, par excellence le dă: latină... der latină este Românul și latină va rămâne până-i lumea. Pentru aceea eu în al meu limbaj încă dăc la acest loc Românului: „Măi Latină, te deșteptă și învață, ține-ți legea, datinele și credința ta, că de nu va fi vai de tine latină!

Serisă în 3/15 Maiu 1886.

S. P. Simonu.

ductelor pământului și a industriei și prin acesta comerțul, care are rolul de a mijloci o coangere între producător și consumator, devine recompensat pentru ostentela sa, și cu cât e mai mare această recompensă sau câștig a comerțului, cu atât crește mai tare avuția și bunăstarea materială a particularilor, societăților, cetăților și țerilor, cari se ocupă cu comerțul, însă și comerțul unui popor se poate desvolta numai în raport cu progresul ce face producțiunea agricolă și industrială.

(Va urma).

Ultime sciri.

Sofia, 29 Septevre. — Reprezențații puterilor au avut cunoscința numai în mod oficial despre circulara ce a trimis generalul Kaulbars reprezentanților Rusiei în Bulgaria. Această circulară recomandă reprezentanților Rusiei să dea cea mai mare publicitate vederilor guvernului rusescu, cari sunt următoarele:

1) Impăratul speră că în momentul actual toți Bulgarii, după ce au lăsat deoparte luptele lor de partide, se vor apropia într'un mod sincer și amical de Rusia cu deplină încredere și că se vor adresa țarului ca unicului lor liberator, care are în vedere binele Bulgariei. 2) Timpul vorbelor și al manifestățiunilor grole fiind trecut, țarul așteptă fapte la cari Bulgaria va procede fără îndoială cu devotament, și numai atunci țarul va permite să se susțină progresul țerei atât în interior cât și în exterior. 3) Rusia nu dorește nici să voiescă nimicirea Bulgariei, din contră, ea dorește dezvoltarea țerei sub toate raporturile și numai aprobându-se de frații lor Ruși, Bulgarii pot să se bazeze pe aceea că vor fi pe deplin susținuți în cestiunile legate atât de intim cu existența lor și cu viitorul lor. 4) Circulara dă că ultimele fapte nu probăză încrederea ce ar ave dreptul Rusia să aștepte din partea Bulgarilor și face să reieșă mai cu seamă faptul de a nu fi dat publicității deșă de mulțămire a țarului. 5) Distrugerea drapelurilor a produs tristă impresiune asupra oricărui om de răboiu. A distruge un drapel, dă circulara, este un fapt grosolan și necunoscut în istoria și un atentat contra tuturor sentimentelor militare și contra oricărei idei de disciplină. Drapelul e în adevăr un templu dat în păstrarea unui detașament militar și nu trebuie decât să se ia înapoi dela acest detașament decât se arată nedemn de dănsul. Totu astfel pentru școala de cadeti, ceea ce s'a petrecut nu poate fi decât nefastul ideilor ce-și va face viitoare generațiune de oficeri despre onorea militară. 6) Dacă e adevărat că decorațiunea Sf. George a fost nimicită pe drapelul bulgar, a fost în acesta o lipsă de convenință internațională. 7) Circulara tratăză de neconsecință radicală, care aruncă o umbră desavantajată asupra deputațiilor adunării, faptul trimiterii în același timp a celor două deșă adresate țarului și prințului Alexandru. 8) Atât prințul de Battenberg cât și frații săi nu vor pute sub nici un pretest să se întorcă pe tronul Bulgariei. 9) Rusia cere ca întrunirea mării Adunări să nu se facă decât după nisece alegeri fără presiune și lihere. 10) Considerăm deci ca neapărat și cerem să se ridice starea de asediu, să se libereze imediat oficerii ce au luat parte la revoluția, și ca intervalul dela data ridicării stărei de asediu și dela alegeri să fie de 2 luni. 11) În sprijinul cererii noastre privitoare la liberarea ofițerilor am spus că, din punctul nostru de vedere, nu recunoștem guvernului actual compus dintr'un partid politic și fără un guvern legal și stabil dreptul moral de a judeca și de a urmări un alt partid politic. 12) În fine sfătuim pe toți patrioții bulgari de a uita trecutul, să nu se gândescă decât la viitor și să se dispuiă într'un mod amical și unanim la noua viață de stat ce se va deschide înaintea lor, și să se pregătescă astfel un teren curățit de orice miasme pentru noul și tânărul său guvern. (Semnat) Kaulbars.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.”)

BUDAPESTA, 30 Septevre. — Camera deputațiilor — Ministrul președinte Tisza, răspundându la interelările în cestiunea bulgară, respinge presupunerea că ministeriul nostru de esterne ar fi fost dinainte informat despre depunerea prințului bulgar. Prințul Alexandru a făcut dependentă rămânerea sa în Bulgaria dela voința țarului. Nu există nici un fel

de convențiune între Austro-Ungaria și Rusia în privința sferei de putere în peninsula balcanică. Austro-Ungaria ține la stipulațiunile tractatului dela Berlin, care corespunde bine intereselor noastre. Ministrul președinte admite că sunt prospecte, ca popoarele ce trăesc în peninsula balcanică să se desvolte și să se formeze conform individualității lor în state independente. Acesta corespunde și interesului monarhiei austro ungare, care respinge dela sine orice poște de estindere și de cucerire, stăruiesc însă mereu ca statele balcanice să se desvolte independent. Monarhia va sci totodată să împedeze ca să se stabilească protectoratul vre-unei puteri străine, care nu este prevădută în tractatele internaționale.

Relațiunile noastre cu puterile străine au rămas neschimbate. Cu Germania — dăce ministrul — stăm pe aceeași basă de amicitie ca mai înainte. Austro-Ungaria consideră tratatul de pace dela Berlin ca valabil și în vigore, cu toate că a fost mai de multe ori violat. Ori ce schimbare în relațiunile de drept public său de putere ale țerilor balcanice se poate face numai în înțelegere cu puterile semnatare ale tratatului din Berlin. Austro-Ungaria va stăru spre această țintă cu linisce și moderațiune, totodată însă cu tota serioșitatea și hotărârea. (Aprobări generale).

Răspunsul se ia la cunoscință.

SOFIA, 1 Octovre. — Generalul Kaulbars a avut o întrevorbire cu Stambulov și cu câțiva ministri. Kaulbars asigură, că Rusia voiesc să mențină intactă constituția Bulgariei. Se crede, că guvernul bulgar va consimți să se amâne alegerile. Condițiunea însă d'a se libera oficerii revoluționari întâmpină mereu mari greutăți.

PETERSBURG, 1 Octovre. — Fôia oficială anunță din Adrianopol, că acolo și în Mustafa-pașa s'au făcut concentrări de trupe turcesc.

BERLIN, 1 Octovre. — Secretarul te-saurului imperial Burchard a demisionat.

DIVERSE.

Mare incendiu în Török-Becse. — În 24 Septevre la amăi a izbucnit focu în partea ostică a orașului Török-Becse. Vântul îndată a dus flăcările în casele vecine, așa că în timp de 10 minute ardeau opt case. Pompierii împreună cu un escadron de husari au lucrat bărbătesc la stingerea focului până ce pe la 3 ore d. a. păre a fi focul cu totul covârșit. Dă nu trec mult și vântul cel mare făc să se lătescă deodată focul în mod teribil. Totă partea ostică a orașului ardea. Pe la 3 ore ardeau deja 300 de case. Abia noptea târziu a putut fi stins focul. O parte a populațiunii e adusă la sapă de lemn. Au cădută victime focului și trei persoane. În oraș s'a constituit îndată un comitet de ajutorare.

O îndrăsnită deducțiune. — Cofetarii din Londra fabricăză acum, ca o noutate modernă, bombone în formă de melc. Casa melcului e făcută de zahăr alb, é capul scos al animalului e făcut de ciocoladă. Aceste bombone, atât de bine imitate după natură, produsera un efect neașteptat; micii amatori, înșelați de asemănare, punu în gurițele lor melcii naturali oricând îi întâlneau în preumblările lor și câteodată își vătămau destul de grav buzele, limba și cerul gurii. Repetându-se asemenea accidente, autoritatea competentă interzise fabricarea și vânzarea acestor bombone ca vătămătoare sănătății. Cofetarii Londrei protestară în contra acestei măsurii, motivându-și protestul lor prin următoarele argumente: „Bombonele nu sunt vătămătoare sănătății, ci melcii naturali; mamele și dădacele copiilor să se îngrijescă mai bine și să-i oprască a pune în gură melc adevărat. Fabricanții de ciocoladă au voi a fabrica din ciocoladă lei, lupi și urși, fără să fi venită cuiva în gând că copii ar pute să musce și să mănânce capetele acestor animale.”

Bibliografiă.

A eșit de sub tipar: **Manual pentru Epica, Lirica și Didactica limbei române**, de Iosif Tempea, preț 80 cr. v. a. Editura autorului. Opul este tipărit pe hârtia fină, ortografia cu semne, format mare 8° de 92 pagine. Autorul se străduiesc a ilustra diferitele specii de poezii cu anumite piese de model, citându mai multe poezii din diferiți poezii români de dincă și dincolo de Carpați. Pe unele din aceste piese le ilustrăză cu comentarii bine potrivite.

RECTIFICARE. Nr. de er al fôiei noastre trebuie să fie însemnat cu 210, é nu 201, precum din erore sa pus în fruntea fôiei; é la „Foileton”, nota a 2 a, și rulu 2 din jos, în loc de: Mathia Corvino, să se cetescă: Mathia Corvino.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena
din 29 Septembrie st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	105 10	Bonuri croato-slavone	104 50
Rentă de hârtă 5%	93 90	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	104 50
Imprumutul căilor ferate ungare	—	Imprumutul cu premiu ungh.	129 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (1-ma emisiune)	99 80	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	124 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtă austriacă	83 80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (3-a emisiune)	—	Renta de arg. austr.	84 70
Bonuri rurale ungare	105.—	Renta de aur austr.	116 60
Bonuri cu cl. de sortare 105.—	—	Losurile din 1860	140 30
Bonuri rurale Banat-Timșu	104 80	Acțiunile băncii austro-ungare	861.—
Bonuri cu cl. de sortare	104 80	Act. băncii de credit ungh.	286 85
Bonuri rurale transilvane	104 75	Act. băncii de credit austr.	277 90
		Argintul — Galbini	—
		impărtașesci	5 95
		Napoleon-d'ori	9 94
		Mărci 100 imp. germ.	61 54
		Londra 10 Livres sterlinge	125 45

Bursa de București.

Cota oficială dela 18 Septembrie st. v. 1886.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	94 1/2	95—
Renta rom. amort. (5%)	96 1/2	97—
» convert. (6%)	87 1/2	88—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	33—	34—
Credit fonc. rural (7%)	103—	104—
» » » (5%)	87—	87—
» » » (7%)	100—	101—
» » » (6%)	92—	92 1/2
» » » (5%)	82—	83—
Banca națională a României 500 Lei	1025	1035
Ac. de asig. Dacia-Rom.	270	275
» » » Națională	214	216
Aur contra bilete de bancă	14 75	15 50
Bancnote austriace contra aur.	2 01—	2 02

Cursul pieței Brașov

din 30 Septembrie st. n. 1886.

Bancnote românești	Cump.	8.48	Vend.	8.52
Argint românesc	»	8.44	»	8.50
Napoleon-d'ori	»	9.90	»	9.94
Lire turcești	»	11.20	»	11.25
Imperiali	»	10.20	»	10.26
Galbeni	»	5.86	»	5.94
Scrisurile fonc. » Albina »	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusești	»	120.=	»	122.=
Discontul	»	7—10 %	»	pe an.

CONCURS U.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr. cat. română din Nepoșt, vicariatul Rodnei, prin acesta se escrie concurs sub următoarele condițiuni:

1. Salar anual de 300 fl. v. a.
2. Grădina școlii.
3. 6° de lemne pentru învățător.

Doritorii de a ocupa acest post vor avea a dovedi absolvirea alor 4 clase gimnaziale, absolutoriele de preparandă, testimoniele de calificare, moralitate și serviciu.

Suplicele provădate cu susu numitele documente, au să între la senatul școlastic confes. local până în 16 Octombrie a. c. la 6 ore seara. Cele întârziate nu se vor considera.

Din ședința senatului școlastic confes. gr. cat.

Nepoșt, 20 Septembrie 1886.

Președintele:
Macedon Majoreanu, parochiu gr. cat.

Notar ad hoc:
Dionisiu Logintu.

Avisu d-loru abonați!

Rugăm d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Schimbare de localu.

Localul institutului de credit și de economii „Albina“ filiala Brașov se află acum în catul primu a caselor Jugaiene mai nainte a lui Marosi în piața Nr. 90.

Tarifa anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.
Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețiri se acordă următoarele rabate:

Pentru repețiri de 3—4 ori	10%
» » » 5—8 »	15%
» » » 9—11 »	20%
» » » 12—15 »	30%
» » » 16—20 »	40%
Dela 20 de repețiri în susu	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facu învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai susu.

CANCELARIA NEGRUȚIU.

în Gherla — Sz. Ujvár — (Transilvania.)

DESCHIDE ABONAMENTE PE ANULU 1886 LA:

„Amicul Familiei.“ Diaru beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și a 15-a și a unei în numeri câte 2—3 côle; și va publica poesii, romanuri, novele, schițe, piese teatrale, studii sociale, asticoli scientifici, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

„Prețul Român.“ Diaru bisericesc, școlastic și literar. Va eși în broșuri lunare câte 2 3/4—3 1/4 côle; și va publica articuli din sfera tuturor științelor teologice și între acestea de predică pe Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl., pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonații primesc unele premii de valore și-și potu procura cu prețuri forte reduse tôte opurile din ediția noastră.

— **Colectanții primesc gratis alu patrula exemplaru.** —

Totû acolo au apărut și se află de vândare:

- Biblioteca „Săteanului Român.“** Cartea I. II., III., IV. cuprindû materi forte interesante și amuzante. Prețulu la tôte patru 1 fl.; câte una deosebitu 30 cr.
- Biblioteca Familiei.** Cartea I. Cuprindû materi forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.
- Carmen Sylva.** Prelegere publică tinută în școlele gimnasialului din Fiume prin Vincențiu Nicoară, prof. gimn. Cu portretulu M. S. Regina României. Preț. 15 cr.
- Colectă de Recepte** din economiă, industriă, comerț și chemie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.
- Apologiă.** Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. Partea I. Paulu Hunfalvy despre cronica lui Georgiu Gabr. Șincai. Prețulu 30 cr.
- Renascerea limbii românești** în vorbire și scriere, invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I., II., III. Prețulu broșurii I., II. câte 40 cr.; broșura III. 30 cr. Tôte trei împreună costă 1 fl.
- Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români.** De V. G. Borgovanu. Prețulu 15 cr.
- Poesii de Vasiliu Ranta-Buțescu.** Unu volumu de 192 pagine, cuprindû 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.
- Trandafir și viorele,** poesii populare culese și adnotate de Ioan Popu Reteganulu. Unu volumu din 14 côle. Prețulu 60 cr.
- Ifigenia în Aulida.** Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.
- Ifigenia în Tauria.** Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.
- Branda seu nunta fatală.** Schițe din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.
- Elu trebuie să se însore.** Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr.

- Puterea amorului.** Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.
- Numerii 76 și 77.** Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețulu 30 cr.
- Herman și Dorotea,** după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morar. Prețulu 50 cr.
- Economia pentru școlele populare** de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.
- Petulantul.** Comediă în 5 acte, după Aug. Kotzebue, tradusă de Ioan St. Șuluțiu. Prețulu 30 cr.
- Probitatea în copilărie.** Schiță din sfera educațiunii, după Ernest Legouvé, membru alu academei franceze. Prețulu 10 cr.
- Nu mă uita.** Colectiune de versuri funebre, urmate de iertăciani, epitații ș. a. Prețulu 50 cr.
- Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu puil ei de aur.** Studiu arhiologic, de Dionisiu O. Olinescu. Prețulu 20 cr.
- Indreptaru teoretic și practic pentru învățamintulu intuitiv** în folosulu elevilor normali (preparandiali), alu învățătorilor și alu altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovanu, profesor preparandialu. Gherla. Imprimeria „Aurora.“ 1885. Prețulu unui exemplaru cu porto francat 1 fl. 80 cr. Acestu op cu devisa: „Totu ce putemu arêta, să arêtam prunciloru!“ — este dedicat educatorilor și învățătorilor, plâpândei generațiuni a plâpândei generațiuni a poporului român, la acelu popor, ce s'a luptat mai multu pentru limbă decâtu pentru vieț. Edițiunea acestui manualu în octav mare cuprindend 341 pagine, tiparu garmondu e frumosă și tare plăcută ochiului. În modesta noastră literatură pedagogică, nu aflăm nici unu op, nici unu manualu întocmit după lipsele școlilor noastre în măsura, în care este acesta; și trebuie să constatăm cu

- plăcere, că autorulu la redactarea acestui manualu a desvoltat multu zel împreună cu o rară diligență intențiune sinceră însoțită de unu studiu serios și îndelungat prin ce s'a făcutu demn de lauda și sprijinirea publicului român, mai alesu a celor în prima linie interesai, cărora nu hesitam nici unu momentu a-lu recomanda cu tôte căldura.
- Manualu de gramatica limbii române** pentru școlele populare în trei cursuri, de Maximu Popu, profesor la gimnasialu din Năsăud. Prețulu 30 cr.
- Manualu de stupăritu,** de Ioan Costinu. Cu 36 figur explicative. Prețulu cu porto francat 70 cr

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

- Micul Mărgăritaru sufletesc.** Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesc frumosu ilustrată, pentru prunci școlari de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesc. Prețulu unui exemplaru broșurat e 15 cr. legat 22 cr. legat în pânză 26 cr.; 50 de exemplare broșate 6 fl., legate 9 fl., legate în pânză 12 fl.; 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl., legate în pânză 22 fl.
- Cărticică de rugăciuni și cântări** pentru prunci școlari de ambe sexele. Cu mai multe icone frumoșe. Prețulu unui exemplaru trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl. 100 exemplare 5 fl. (Edițiune pentru greco-catolici și altă edițiune pentru greco-orientali. Să se noteze: care edițiune să cere.)
- Visulu pre santei vergure Maria,** a Născătorei de Dumneșu, urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icone frumoșe. Prețulu unui exemplaru trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Calendar pe anul 1887. „Amicul Poporului“ cu 50 cr. „Noul Calendar de casă“ cu 30 cr. și „Calendarulu Calicului“ cu 36 cr. — adausu câte 5 cr. de portpostalu.